

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

ES fondu plānošanas perioda 2028.-2034.gadam ietvars: priekšlikumi investīcijām reģionālās attīstības jomā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

MFF priekšlikums: galvenie aspekti (1)

- ANM pieeja ES fondu plānošanā 2028.-2034.gadam - **pāreja no izdevumos balstītas pieejas uz mērķu un rezultātu sasniegšanas pieeju**
 - Finansējums pret rezultātu
 - Reformu pieeja
- **43%** no nacionālās aploksnes iezīmējami **vides un klimata mērķu sasniegšanai**
- **14%** iezīmēti **sociālajiem mērķiem**
- Priekšlikums rosināt **25%** no valsts piešķiruma rezervēt kā **elastības un “drošības spilvenu” ārkārtas situācijām**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

MFF priekšlikums: galvenie aspekti (2)

- Vienkāršots pašreizējais ietvars – pārejot no teju 540 programmām uz 27 **valsts un reģionu partnerības plāniem**
- Jāuzrauga un jānodrošina, lai visas investīcijas stingri ievērotu **"nenodarīt būtisku kaitējumu" (DNSH) principu**, garantējot, ka attīstības projekti veicina, nevis kavē ilgtspējīgu attīstību un vides aizsardzību Latvijā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

EK regulu priekšlikumi – aploksne (FM informācija)

Kopējā grantu aploksne Latvijai **9,3 mljrd. EUR***, kur minimālos apjomus nevar pārdalīt, tajā skaitā:

- **KP un KLP kopā 8,3 mljrd. EUR** (līdzvērtīgs nominālais apjoms kā 21-27 periodā pieejamais finansējums), no tā:
 - **Minimālais apjoms mazāk attīstītiem reģioniem vismaz 3.69 mljrd. EUR**
 - **Minimālais apjoms lauksaimnieku ienākumu atbalstam 2.62 mljrd. EUR** un ar zivsaimniecību saistītiem atbalsta pasākumiem 50,79 milj. EUR
- **Sociālā klimata fonda finansējums** 0,4 mljrd. EUR; (Sociālā klimata fonda plāns 2026.-2032. gadam jūlijā iesniegts EK apstiprināšanai, iespējamā īstenošana – caur 2028.-2034. perioda Kopējā plāna regulējumu, vai turpinot 2021.-2027.perioda pieeju) **
- **Trīs iekšlietu fondi minimālā aploksne – 0,7 mljrd. EUR** – specifiski mērķi un nosacījumi
- **Interreg** plānam Latvijā atvēlēti **ap 71 mln. EUR**

* Tekošās cenās+ 15% nacionālais līdzfinansējums

** Padomes priekšlikums atlikt ETS2 ieviešanas sākuma termiņu (ja emisijas kvotu tirdzniecības sistēma, tiek atlikta līdz 2028. gadam, maksimālais apjoms, kas pieejams fondam, tiek samazināts)

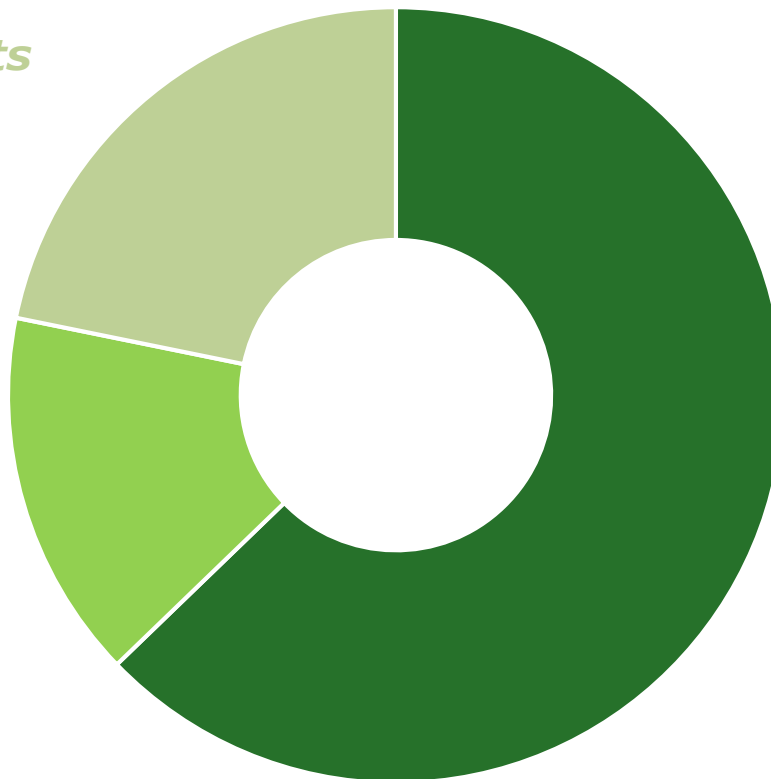

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

VARAM piedāvāto reformu un investīciju prioritāšu 2028.-2034. gadam indikatīvais finansējums

*Digitāli noturīgas valsts
veidošana digitālajā
laikmetā*
EUR 650,000,000

*Dabas resursu pārvaldība
atbilstoši pilnveidotajam
tiesiskajam regulējumam*
EUR 459,600,000

*Teritoriju noturība,
Latvijas reģionālās
politikas ietvaros mazinot
ārējo faktoru ietekmi uz
teritoriju attīstību*
EUR 1,871,791,050

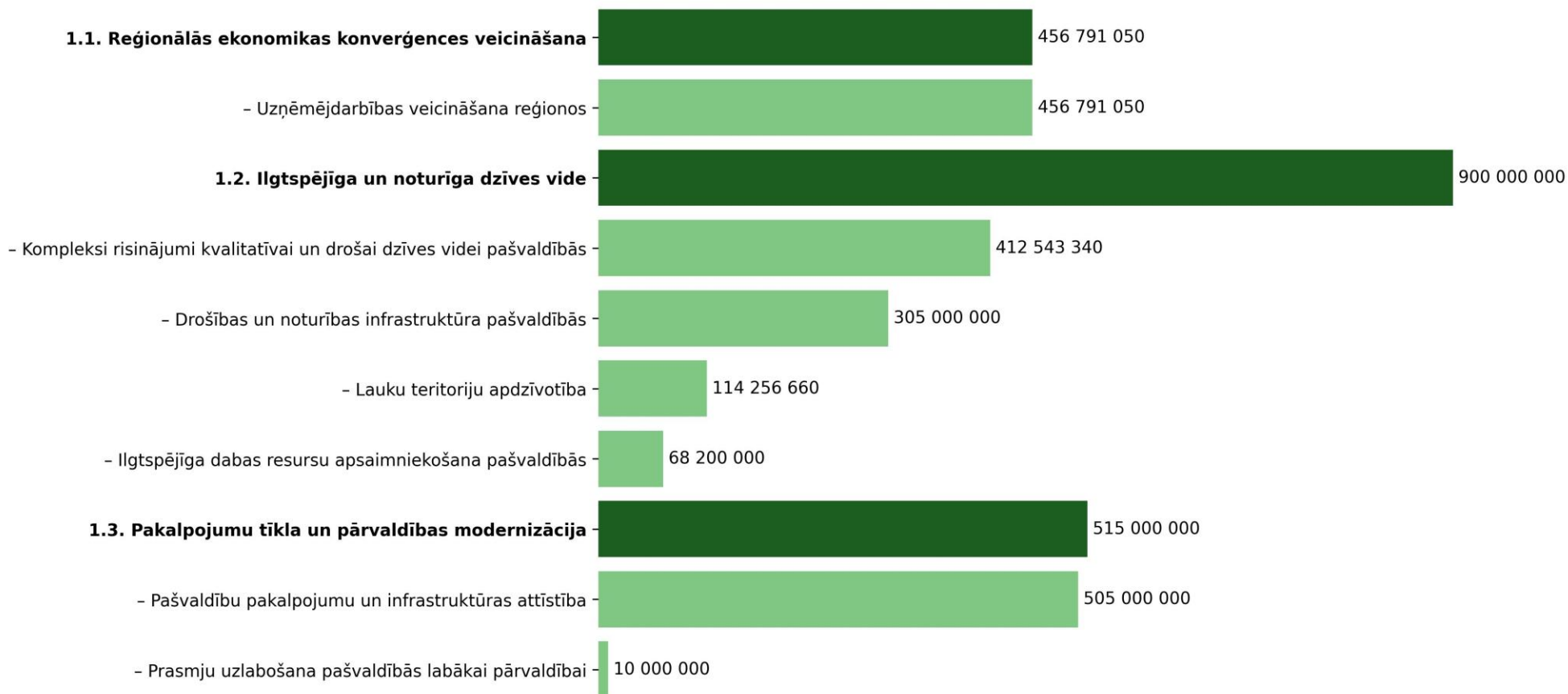

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

VARAM piedāvātā reforma un investīciju prioritātes 2028.-2034. gadam reģionālās attīstības jomā

REFORMA: Teritoriju noturība, Latvijas reģionālās politikas ietvaros mazinot ārējo faktoru ietekmi uz teritoriju attīstību

Investīciju prioritātes un to apakšpasākumi

Investīciju apjoms, indikatīvi (euro)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Reģionālās ekonomikas konverģences veicināšana

Uzņēmējdarbības veicināšana reģionos – indikatīvi 456 791 050 *euro*

- » Ieguldījumi uzņēmējdarbībai nepieciešamās **publiskās infrastruktūras izveidei** nepieciešami teritoriju ekonomiskajai attīstībai esošajos ģeopolitiskajos apstākļos, lai mazinātu investīciju plaisu un risinātu darbaspēka trūkumu reģionos
- » Lai saglabātu ilgtspējīgu izaugsmi, **nepieciešamas mērķētas investīcijas vietējā infrastruktūrā, mobilitātē un uzņēmējdarbības atbalsta vidē**, tādējādi sekmējot **augstas pievienotās vērtības ekonomikas attīstību**, attīstot gan fizisko infrastruktūru, gan digitālo infrastruktūru, sekmējot **testa teritoriju izveidi** inovatīvo produktu attīstībai, kā arī paplašinot atbalsta tvērumu

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Ilgtspējīga un noturīga dzīves vide (1)

Kompleksi risinājumi kvalitatīvai un drošai dzīves videi pašvaldībās – indikatīvi 412 543 340 *euro*

»» Investīciju pasākums paredz kompleksus risinājumus **vides kvalitātes uzlabošanai un pielāgošanās klimata pārmaiņām** blīvi apdzīvotajās teritorijās, īstenojot lielāka un mazāka mēroga **zaļās infrastruktūras un urbāno ekosistēmu atjaunošanas pasākumus, AER risinājumu integrāciju publiskajā ārtelpā, lietusūdeņu apsaimniekošanas, trokšņa, gaisa un ūdens piesārņojuma mazināšanas** (tai skaitā zaļo koridoru ierīkošana) pasākumus, veicinot arī **mikromobilitātes infrastruktūras attīstību**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Ilgtspējīga un noturīga dzīves vide (2)

Drošības un noturības infrastruktūra pašvaldībās – indikatīvi
305 000 000 *euro*

»» Atbalsts plānots **civilajai aizsardzībai, divējādā lietojuma infrastruktūrai**, galvenokārt ceļiem un pašvaldību īpašumā esošiem tiltiem – kur, ņemot vērā pašreizējos ģeopolitiskos apstākļus, nepieciešams veikt būtiskus ieguldījumus, lai uzlabotu gan **preventīvos pasākumus, gan reaģēšanas spēju nelabvēlīgo situāciju iestāšanās gadījumos**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Ilgtspējīga un noturīga dzīves vide (3)

Lauku teritoriju apdzīvotība - indikatīvi 114 256 660 *euro*

- » Lauku teritoriju apdzīvotības veicināšanai un nomales efekta mazināšanai, īpaši Austrumu pierobežas stiprināšanai, **nepieciešams nodrošināt iespējami labu pakalpojumu pieejamību un sasniedzamību**, t.sk. darbaspēka noturēšanai un piesaistīšanai reģionos.
- » Atbalsts var tikt plānots gan atbilstoši **viedo ciemu konceptam**, gan **privātpersonām dzīvojamā fonda sakārtošanai**, lai nodrošinātu minimālo dzīves vides pakalpojumu grozu un tādejādi noturētu un atgrieztu cilvēkus reģionos – cita starpā izveidotu drošas dzeramā ūdens ieguves vietas un mazas jaudas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, nodrošinātu elektrības pieslēgumu un izveidotu siltumapgādes (AER (siltumsūkņi), granulu apkures katli) risinājumu

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Ilgtspējīga un noturīga dzīves vide (4)

Ilgtspējīga dabas resursu apsaimniekošana pašvaldībās -
indikatīvi 68 200 000 *euro*

»» Pasākums paredz **ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanas pasākumu īstenošanu pašvaldībās**, nodrošinot gan īpaši aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanu un dabas aizsardzības plānu ieviešanu, invazīvo sugu ierobežošanas pasākumu ieviešanu, gan pašvaldības īpašumā esošo meža, purvu vai zālāju zemes lietojuma vai apsaimniekošanas prakses maiņu, kas veicina zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un lauksaimniecības sektorā (ZIZIMM) oglekļa dioksīda piesaisti vai būtisku emisiju samazinājumu, un vienlaikus sekmē dabas mērķu izpildi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Pakalpojumu tīkla un pārvaldības modernizācija (1)

Pašvaldību pakalpojumu un infrastruktūras attīstība –
indikatīvi 505 000 000 *euro*

»»» Investīciju pasākumā atbalsts plānots **infrastruktūrai pašvaldībām noteikto funkciju un pakalpojumu nodrošināšanai un organizēšanai**, nodrošinot iedzīvotājiem kvalitatīvu dzīves vidi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīciju prioritāte: Pakalpojumu tīkla un pārvaldības modernizācija (2)

Prasmju uzlabošana pašvaldībās labākai pārvaldībai –
indikatīvi 10 000 000 *euro*

»» **Pašvaldību kapacitātes stiprināšanas pasākumi**, tai skaitā pielāgotas apmācību programmas prasmju attīstīšanai (piemēram, reģionālās prasmju stratēģijas izstrāde) pašvaldību un administratīvo pakalpojumu sniegšanas procesu modernizācijai, klimatneitrālo, viedo un efektīvo risinājumu piemērošanai, talantu piesaistei, pašvaldību noturībai un krīžu pārvaldībai

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas pozīcija par teritoriālajiem jautājumiem

ES Austrumu pierobežas un reģionu izaicinājumi

- Saredzam **nepieciešamību pēc papildu finansējuma novirzīšanas specifiski ES Austrumu pierobežas valstīm un reģioniem**, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, lai stiprinātu to ekonomisko, sociālo un drošības noturību, tostarp veicinot iedzīvotāju noturēšanu un piesaisti, kā arī sniedzot atbalstu divējādā lietojuma infrastruktūrai
- Esam elastīgi par piemērotākā finansējuma un ieviešanas modeļa atrašanu Austrumu pierobežas atbalstam
- Uzskatām, ka nepieciešams finansiāls **atbalsts arī nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centriem kā galvenajiem reģionu izaugsmes un konkurētspējas virzītājspēkiem to viedai un ilgtspējīgai (infrastruktūras) attīstībai**, ievērojot demogrāfijas tendences, klimata mērķus un digitalizācijas iespējas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

